

Zwykłe i niezwykłe miejsca. Opis miejsca, sytuacji i przeżyć

Bibliografia:

- Źródło: Włodek Górski, *Moje miasto*, dostępny w internecie:
https://www.tekstowo.pl/piosenka,wlodek_gorski,moje_miasto.html [dostęp 28.02.2022].

Zwykłe i niezwykłe miejsca. Opis miejsca, sytuacji i przeżyć

Okładka – zwykłe i niezwykłe miejsca

Źródło: pixabay, domena publiczna.

Wiele osób czuje się związanych z miejscem swojego urodzenia lub zamieszkania. Region, z którym łączy nas silna więź emocjonalna nazywany jest 'małą ojczyzną'. Czujemy się w nim jak u siebie w domu: swojsko, dobrze, bezpiecznie. Małą ojczyznę tworzą nie tylko domy, ulice, zabytki, parki czy ogrody, ale także ludzie, których codziennie spotykamy na swojej drodze.

Już wiesz

- 1) Zgromadź jak najwięcej informacji na temat miejsca, w którym mieszkasz oraz przynieś na lekcję związane z nim foldery, ulotki, zdjęcia, mapy itp.

2) Przeprowadź krótki wywiad z osobą, która mieszka w twojej okolicy od urodzenia. Postaraj się tak prowadzić rozmowę, by twój rozmówca opisywał ciekawe zdarzenia, ulubione miejsca oraz uczucia, jakimi je darzy.

Krótko o opisie

Opis – to tekst użytkowy, forma wypowiedzi pisemnej lub ustnej, polegająca na przedstawieniu wyglądu i charakterystycznych cech zewnętrznych osób, przedmiotów, zjawisk czy sytuacji.

Rodzaje opisów:

1. **Statyczny** – opis przedmiotów, zwierząt, roślin, ludzi, krajobrazu, zjawisk atmosferycznych, wnętrza, miejsca takiego jak na przykład dom rodzinny czy szkolna biblioteka.
2. **Dynamiczny** – opis sytuacji, opis przeżyć wewnętrznych. Pierwszy obejmuje różne wydarzenia, które przypominają kadr wycięty z filmu. Może to być opis wypadku, nieoczekiwanego zdarzenia lub uroczystości rodzinnej. Autor staje się wówczas świadkiem zdarzenia lub jego uczestnikiem. Natomiast opis przeżyć wewnętrznych dotyczy stanów psychicznych, które odczuwamy pod wpływem zaistniałej sytuacji, np. smutku, miłości, bólu, zdziwienia.

Elementy opisu:

1. **Wstęp** – zawiera prezentację przedmiotu, miejsca, zjawiska, osoby, wydarzenia, przeżycia.

2. Rozwinięcie – przedstawia wygląd i cechy charakterystyczne opisywanego przedmiotu, miejsca, zjawiska, osoby, sytuacji, przeżycia.

3. Zakończenie – zawiera podsumowanie oraz opinię o opisywanym przedmiocie, miejscu, zjawisku, osobie, sytuacji, przeżyciu.

Jak napisać dobry opis?

Podczas tworzenia opisu statycznego, używaj jak największej liczby przymiotników i porównań, dzięki którym czytelnik wyobrazi sobie wygląd przedstawianego przedmiotu, miejsca itp.

Podczas tworzenia opisu dynamicznego, używaj jak największej liczby czasowników oraz wyrazów takich jak: 'wtem', 'nagle', 'niespodziewanie', które pozwolą wiernie oddać przebieg wydarzeń.

Zadaniowo

Ćwiczenie 1

Przyporządkuj poniższe zdania do odpowiednich grup.

Opis miejsca

Wzruszył się do głębi serca.

Na biurku leżały niedbale porozrzucane książki i zeszyty.

Opis sytuacji

Pokój był duży i słoneczny.

Nagle stanął w drzwiach ktoś nieznajomy.

Opis przeżyć

Plaża była szeroka i piaszczysta.

Miasto wyglądało, jakby zapadło w głęboki sen.

Po chwili rozpętała się burza.

Spaliłbym się ze wstydu.

Strach chwycił ją za gardło.

Przeszedł mnie dreszcz.

Nieoczekiwanie wybuchł groźny pożar.

Uderzyła się w głowę i zemdlała.

Ćwiczenie 2

Dopasuj podane wyrazy do odpowiednich komórek tabeli.

opisywany obiekt	wyraz bliskoznaczny	czynność (co robi?)	określenie (jaki?)
deszcz			
zegar			
samochód			
krajobraz			
strumień			

- płynie rzeczka złocony czasomierz ulewny malowniczy pada auto

pędzi tyka mżawka wartki urzeka szybki sceneria

Ćwiczenie 3

Połącz ze sobą wyrazy tak, aby powstały związki frazeologiczne nazywające przeżycia wewnętrzne.

nogi	zawirował w jego oczach
stanął	odebrało mu głos
trzęsa się	targał jego ciałem
z przejęcia	spadł mi z serca
kamień	jak wryty
płacz	ze zdziwienia
świat	zapomniała, jak się nazywa
osłupiał	rozpromienił jej twarz
uśmiech	jak galareta
wzruszenie	ugięły się pode mną

Źródło: Learnetic SA, licencja: CC BY 4.0.

Ćwiczenie 4

Podaj po dwa przykłady słownictwa neutralnego oraz wartościującego pozytywnie i negatywnie do wyrazu **dom**.

Ćwiczenie 5.1

Zapoznaj się z tekstem piosenki pt. *Moje miasto* Włodka Górskiego. Następnie odszukaj w niej sformułowania związane z opisem miejsca i przeżyć wewnętrznych.

” Włodek Górski

Moje miasto

*Kiedy słyszę, jak przejeżdża
Stary tramwaj tuż za oknem,
Do uśmiechu coś mnie zmusza,
Jakże cieszę się stukotem.*

*I już wiem, że jestem w domu,
W którym wszystko jest cudowne,
W którym żyję po swojemu,
W którym znika zło okrutne.*

Źródło: Włodek Górski, *Moje miasto*, dostępny w internecie:

https://www.tekstowo.pl/piosenka,wlodek_gorski,moje_miasto.html [dostęp 28.02.2022].

Ćwiczenie 5.2

Nazwij uczucia osoby wypowiadającej się w piosence.

Ćwiczenie 5.3

Wyjaśnij, co sprawia, że miasto ukazane w piosence jest miejscem niezwykłym.

Polecenie 1

Opisz miejsce przedstawione na fotografii zamieszczonej na początku lekcji.

Polecenie 2

Opisz ciekawą sytuację, która ostatnio wydarzyła się w Twojej szkole.

Polecenie 3

Wyobraź sobie, że Twoi rodzice wygrali wycieczkę do egzotycznego kraju dla całej rodziny. Opisz swoje przeżycia związane z tą sytuacją.

Polecenie 4

Przeczytaj koleżance lub koledze z ławki wywiad, który przeprowadziłeś(-aś) z osobą mieszkającą w twojej okolicy. Zwróć uwagę na wyrazy i sformułowania, które służą opisowi jakiegoś miejsca, zdarzenia lub przeżyć. Następnie wpisz je w odpowiednie miejsce tabeli, zgodnie z przykładem.

Opis miejsca	Opis sytuacji	Opis przeżyć
malowniczy	nagle	kamień spadł mi z serca

Źródło: zpe.gov.pl, licencja: CC BY 3.0.

Polecenie 5

Stwórzcie w grupach nieoficjalną stronę WWW waszego regionu. Pamiętajcie o miejscach wam bliskich, tajemniczych, niedostępnych dla innych.

Wskazówka

Macie za zadanie stworzyć projekt strony WWW swojego regionu. Pracujcie metodą projektu, częściowo w klasie, częściowo w domu. Waszym zadaniem jest opisanie interesujących miejsc i ciekawych wydarzeń związanych z turystyką, sportem, rekreacją, kulturą, nauką itp.

Poproście waszego nauczyciela o ustalenie zakresu prac każdej grupy oraz czasu na wykonanie zadań:

I. Etap pierwszy (do zrealizowania na lekcji):

- zapoznanie z ideą projektu,
- podział na grupy,
- przydział tematów do opracowania,

- burza mózgów, czyli zgłaszanie pomysłów na realizację tematów.

II. Etap drugi (praca domowa):

- zbieranie materiału językowego i pomocniczego,
- redagowanie strony, projektowanie opisów miejsc i związanych z nimi zdarzeń.

III. Etap trzeci (do zrealizowania na kolejnej lekcji):

- prezentacja zaplanowanych stron WWW (np. w formie plakatu, prezentacji multimedialnej lub szczegółowego opisu).